Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

_____

«___» _____ 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Креативна економіка та туризм

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 Туризм і рекреація

освітня програма «Туристичний бізнес»

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026/ 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

27 серпня 2026 року, протокол №1

Розробник програми: Парфіненко Анатолій Юрійович – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу
Протокол від 26 серпня 2026 року, № 1

Завідувач кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу
_____ доц. Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес»

Гарант освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес»
_____ доц. Олена Євтушенко

Програму погоджено науково-методичною комісією навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від 27 серпня 2026 року, № 1

Голова науково-методичної комісії навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ доц. Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Креативна економіка та туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес» підготовки бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системного комплексу теоретичних знань та практичних компетентностей щодо функціонування креативної економіки, розбудови екосистеми креативних індустрій та ефективного використання їхнього потенціалу для інноваційного розвитку туристичних дестинацій, створення конкурентоспроможних туристичних продуктів і підвищення привабливості територій.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Креативна економіка та туризм» є:

- засвоєння категоріально-понятійного апарату креативної економіки, креативних індустрій та креативного туризму;
- вивчення концептуальних теорій «креативного класу» (Р. Флорида), «креативної економіки» (Дж. Хокінс) та «економіки вражень» (Б. Дж. Пайн, Дж. Гілмор);
- дослідження міжнародних та вітчизняних моделей класифікації і підходів до розвитку креативних індустрій (UNCTAD, UNESCO, DCMS).
- оволодіння методологією оцінки та атрибуції культурно-креативного ресурсного потенціалу дестинацій;
- аналіз сучасних трансформацій, факторів та світових трендів розвитку культурно-пізнавального і креативного туризму;
- ідентифікація та систематизація практик споживання культурних і креативних благ у системі туристичної діяльності.
- засвоєння інструментарію формування та розвитку креативного середовища (Creative Spaces / Hubs) у міських та регіональних просторах;
- опанування кластерного підходу в розбудові туристично-креативних екосистем;
- набуття навичок із подієвого менеджменту (Event Management), розробки стратегій створення та реалізації подієвих туристичних продуктів з урахуванням інтересів стейкхолдерів;
- аналіз потенціалу культурної та нематеріальної спадщини України, об’єктів ЮНЕСКО та залучення цифрових інновацій для повоєнного відновлення й розвитку вітчизняного туристичного сектору.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 пр. 10 семін.	год.
Лабораторні заняття	
	год.
Самостійна робота	
68 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
-	

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

- формування загальних компетентностей:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

ФК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних

традицій різних країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративноуправлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

1.8. Пререквізити: дисципліна спирається на базові знання здобувачів з туризмознавства; історії та географії туризму; рекреалогії; економіки туристичного підприємства; управління в галузі туризму; маркетингу туризму; організації готельного та ресторанного господарства; організації анімаційної діяльності; організації туристичних подорожей та ін.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Концептуальні засади та ресурсний потенціал креативної економіки та туризму

Тема 1. Вступ до креативної економіки та туризму: поняття, взаємозв'язок та глобальні тренди

1.1. Цілі та завдання курсу, програма навчання

1.2. Основна проблематика дисципліни та її зв'язок з іншими дисциплінами

1.3. Характеристика літератури з культурного туризму та креативних індустрій та вимоги до складання екзамену

Тема 2. Культура та креативність як рушійні сили сучасної економіки

2.1. Природа та еволюція поняття «креативність»: від індивідуального таланту до економічного ресурсу

2.2. Сутність креативної економіки, передумови її виникнення

2.3. Трансформаційний вплив культурних та креативних індустрій на економічний розвиток і туристичну індустрію

Тема 3. Культурний туризм та креативні індустрії в туристичній галузі

3.1. Сутність та понятійно-категоріальний апарат креативних індустрій і культурного туризму

3.2. Міжнародні моделі та підходи до класифікації креативних індустрій (UNCTAD, UNESCO, DCMS)

3.3. Структурно-функціональна характеристика секторів креативних індустрій

3.4. Стан, специфіка та сучасні тенденції розвитку креативних індустрій в Україні

Тема 4. Багаторівнева система культурно-пізнавального та креативного туризму

4.1. Ієрархічні рівні організації культурно-пізнавального туризму

4.2. Фактори, детермінанти та передумови розвитку культурно-пізнавального туризму.

4.3. Сучасні вектори та тенденції трансформації культурно-пізнавального туризму

Тема 5. Ресурсний потенціал та практики споживання в креативно-туристичній сфері

5.1. Класифікація та атрибуція культурних об’єктів і процесів як туристичних ресурсів

5.2. Моделі та практики споживання культурних і креативних благ туристами

Тема 6. Сегментація та видова різноманітність культурно-креативного туризму

6.1. Туризм спадщини (історико-культурний туризм)

6.2. Тематичний та арт-туризм як форми інтерпретації культури

6.3. Подієвий культурний туризм та екокультурний туризм

6.4. Туризм вражень (Experience Tourism) та креативний туризм як вищий рівень залучення туриста

Розділ 2. Стратегічне управління та інноваційний розвиток креативного туризму

Тема 7. Формування та розвиток креативного середовища дестинацій

7.1. Сутність, структура та елементи креативного середовища (Creative Spaces / Hubs).

7.2. Детермінанти та чинники формування креативного простору міст і регіонів.

7.3. Виклики, бар'єри та перспективні можливості розбудови креативного середовища.

Тема 8. Кластерний підхід у розвитку креативних індустрій та туризму

8.1. Креативні кластери: специфіка, архітектура та взаємодія з туристичним сектором.

8.2. Цілі, завдання та принципи створення креативних та культурних кластерів

8.3. Види креативних кластерів

Тема 9. Подієвий менеджмент як стратегічний інструмент креативного розвитку регіону

9.1. Подієвий туризм: класифікація, специфіка та формування конкурентних переваг дестинації

9.2. Екосистема стейкхолдерів у процесі створення та реалізації культурно-туристичного продукту

9.3. Алгоритм розробки та імплементації стратегії подієвого туристичного продукту

Тема 10. Стратегічні перспективи та інноваційний потенціал розвитку креативного туризму в Україні

10.1. Потенціал культурної та нематеріальної спадщини України в системі креативної економіки

10.2. Об’єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО як міжнародні маркери брендингу країни

10.3. Інноваційні та цифрові практики в реалізації вітчизняних культурно-туристичних проектів

10.4. Роль креативного туризму в повоєнній відбудові України

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	інд	ср		л	п	інд	ср
Розділ 1. Концептуальні засади та ресурсний потенціал креативної економіки та туризму										
Тема 1. Вступ до креативної економіки та туризму: поняття, взаємозв'язок та глобальні тренди	10	2	2	-	6	5	-			5
Тема 2. Культура та креативність як рушійні сили сучасної економіки	11	2	2	-	7	11	1			10
Тема 3. Культурний туризм та креативні індустрії в туристичній галузі	11	2	2	-	7	10	-			10
Тема 4. Багаторівнева система культурно-пізнавального та креативного туризму	11	2	4		5	11	1			10
Тема 5. Ресурсний потенціал та практики споживання в креативно-туристичній сфері	15	4	4	-	7	14	2			12
Тема 6. Сегментація та видова різноманітність культурно-креативного туризму	13	4	2		7	12	2			10
Разом за розділом 1	**71**	**16**	**16**		**39**	**63**	**6**			**57**
Розділ 2. Стратегічне управління та інноваційний розвиток креативного туризму										
Тема 7. Формування та розвиток креативного середовища дестинацій	10	2	2	-	6	13	1			12
Тема 8. Кластерний підхід у розвитку креативних індустрій та туризму	17	4	4	-	9	13	1			12
Тема 9. Подієвий менеджмент як стратегічний інструмент креативного розвитку регіону	9	2	2	-	5	14	2			12
Тема 10. Стратегічні перспективи та інноваційний потенціал розвитку креативного туризму в Україні	13	2	2		9	17	2			15
Разом за розділом 2	49	10	10		29	57	6			51
Усього годин	**120**	**26**	**26**	**-**	**68**	**120**	**12**	**-**		**108**

4. Теми семінарських та практичних занять

4.1. Теми семінарських занять

1.	**Тема 1. Вступ до креативної економіки та туризму: поняття, взаємозв'язок та глобальні тренди** 1. Генезис та сутність креативної економіки 1.1. Що таке «креативна економіка» та які її основні відмінності від традиційної (промислової чи аграрної) економіки? 1.2. Які індустрії (сектори), згідно з класифікацією UNCTAD, утворюють ядро креативної економіки? 1.3. У чому полягає різниця між поняттями «інтелектуальна власність», «інновації» та «креативність» в контексті економічного розвитку? 2. Еволюція наукових підходів: 2.1. Концепція «креативного класу» Річарда Флориди: хто до нього належить та як він впливає на розвиток міст і дестинацій? 2.2. Підхід Джона Хокінса до креативної економіки та класифікація креативних індустрій за версією UNCTAD/UNESCO. 3. Теоретичні засади креативного туризму 3.1. Сутність та визначення «креативного туризму» (за Г. Річардсом та К. Маркесом). 3.2. Порівняльний аналіз: чим креативний туризм відрізняється від традиційного культурно-пізнавального (перехід від моделі «споглядання» до «співтворчості» та активної участі)? 3.3. Концепція «Економіки вражень» (Experience Economy) Джозефа Пайна та Джеймса Гілмора в контексті туристичної галузі. 4. Глобальні тренди та трансформація попиту 4.1. Як цифровізація, стійкий розвиток (Sustainability) та прагнення туристів до автентичності змінюють сучасну туристичну індустрію? 4.2. Роль локальної ідентичності та сторітелінгу у формуванні унікального туристичного продукту UNCTAD (2024). Creative Economy Outlook 2024. https://unctad.org/publication/creative-economy-outlook-2024 OECD (2014). Tourism and the Creative Economy. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2014/07/tourism-and-the-creative-economy_g1g3ab22/9789264207875-en.pdf Адаменко, Є. С. (2025). Креативна економіка як драйвер інноваційного розвитку туристичних підприємств у глобальному масштабі. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (24), 282–289. https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.24.35 Дробахіна, Т. О. (2024). Потенціал культурного туризму як ключової галузі регіональної економіки. *Аспекти публічного управління*, *12*(1), 83–89. https://doi.org/10.15421/152411 Свінцицька, О. М., & Ткачук, В. О. (2020). *Креативна економіка та креативні індустрії* (Навч. посіб.). Державний університет «Житомирська політехніка». litmir.me Чевганова, В. Я., Введенська, А. В., & Заплава, О. Ю. (2018). Креативна економіка: світовий досвід та уроки для України. *Економіка та суспільство*, (19), 680–688. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-106	2
1.	**Тема 2. Культура та креативність як рушійні сили сучасної економіки** Опрацювання питань, підготовка доповідей з презентацією 1. Природа та еволюція поняття «креативність»: від індивідуальної обдарованості до капіталізованого економічного ресурсу 2. Трансформаційний вплив культури на економіку та туризм	2

	- Культура як джерело мультиплікативного ефекту в регіональному розвитку. - Як залучення культурних та мистецьких проектів збільшує додану вартість туристичного продукту - Поняття «капіталізації спадщини»: перетворення культурного надбання на інструмент економічного зростання 3. Робота з виданням «The Impact of Culture on Tourism» Підготовка доповідей і презентацій: 1. Roles and Impact of Culture and Tourism on Attractiveness destinations 2. Culture and tourism as drivers of regional attractiveness and competitiveness 3. Policies and Programmes for Culture and Tourism 4. Робота з кейсами - The Port Arthur Historic Site, Australia - The Vorarlberg Province, Austria - Temple Stay Programme, Republic of Korea - State of Michoacán, Mexico - The Industrial Monuments Route of the Silesian Voivodeship, Poland	
2.	**Тема 3. Культурний туризм та креативні індустрії в туристичній галузі** 1. Соціально-економічна сутність та особливості організації культурного туризму - Історичний огляд культурного туризму - Визначення культурного туризму - Міжнародні організації, залучені до культурного туризму - Культурний туризм, туризм спадщини та міжкультурний туризм - Розуміння продуктів культурного туризму - Культурні маршрути як продукти культурного туризму у віддалених дестинаціях 2. Культурний туризм, транскордонний розвиток та політика згуртованості ЄС 2.1. Причини створення макрорегіонів 2.2. Культурний туризм і регіональний розвиток 2.3. Культурний туризм у макрорегіонах • Регіон Балтійського моря • Дунайський регіон • Адріатично-Іонічний регіон • Альпійський регіон Робота з виданням Council of Europe: *Cultural Tourism in the EU Macro-Regions: Cultural Routes to Increase the Attractiveness of Remote Destinations* / Routes4U Project. — Strasbourg; Brussels : Council of Europe / European Commission, 3. Соціально-економічна сутність креативного туризму - Креативний туризм: огляд та напрямки політики - Креативні індустрії в економіці знань - Креативний туризм як джерело зростання - Креавтивна туристична політика та практика Кейс-стаді креативного туризму - Контентна комунікаційна платформа Creative Austria - Розвиток індустрії творчих послуг у Ханчжоу, Китайська Народна Республіка - Дизайнерський туризм у Мілані, Італія - Сучасне мистецтво та туризм на островах Сетоуті, Японія - Корейська хвиля "Халлю" та технологічний туризм у Кореї - Веллінгтон, «творча столиця» Нової Зеландії - Творчий туризм в Санта-Фе, США	2

	Робота з виданням OECD 'Tourism and the Creative Economy'	
4.	**Тема 4. Багаторівнева система культурно-пізнавального та креативного туризму** Культурні маршрути Ради Європи як модель багаторівневого підходу до розвитку культурного туризму 1. Опрацювання сайту Культурні маршрути Ради Європи [https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/home] 2. Підготовка доповіді з презентацією про про проєкт Культурні маршрути Ради Європи 3. Підготовка доповідей з презентаціями за обраним культурним маршрутом [https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/by-theme] 4. Ознайомлення з практичним посібником "Культурні маршрути Ради Європи"	2
4.	**Тема 6. Сегментація та видова різноманітність культурно-креативного туризму** Крафт і культурний туризм: світові практики та український досвід 1. Роль гастрономії в туристичному розвитку 2. Їжа та туристичний досвід 3. Оцінити вплив крафтової індустрії на стан розвитку культурного туризму в Україні та світі 4. Проаналізувати стан розвитку креативних ремесел, сувенірної продукції, виробництво локальних продуктів харчування і їхній вплив на туристичну привабливість дестинацій	2
6.	**Тема 7. Формування та розвиток креативного середовища дестинацій** 1. Ознайомлення з відео-підручником Креативні міста ЮНЕСКО та підготовка презентації (Що таке мережа креативних міст ЮНЕСКО? Чому варто стати креативним містом ЮНЕСКО? Як приєднатися до Мережі креативних міст ЮНЕСКО? Що таке Рамкова програма співпраці UCCN для конкурсу? 2. Методичні рекомендації щодо приєднання українських міст до Мережі креативних міст ЮНЕСКО (підготовка презентації) 3. Опрацювання звіту UNESCO Creative Cities Moving Towards The 2030 4. Презентація креативнного міста ЮНЕСКО за вибором	2
7.	**Тема 8. Кластерний підхід у розвитку креативних індустрій та туризму** 1. Ознайомлення з публікацією Джона Ньюбігіна «Хаби, кластери та регіони». Підготовка доповіді з презентацією 2. Ознайомлення з публікацією «Цінність креативних хабів». Підготовка доповіді з презентацією. 3. Підготовка презентації діяльності креативного хабу (за списком або за вибором) 4. Аналіз кейсів креативних хабів в Україні 5. Ознайомлення з посбіником для лідера креативного хабу	2
8.	**Тема 9. Подієвий менеджмент як стратегічний інструмент креативного розвитку регіону** Завдання 1. Матриця стейкхолдерів подієвого туризму (Stakeholder Mapping) Зміст: Оберіть один реальний культурно-креативний фестиваль чи подію в Україні (наприклад: *Atlas United, Одеський міжнародний кінофестиваль, Республіка, Книжковий Арсенал, Червене вино тощо*). Алгоритм виконання: - Визначте основні групи зацікавлених сторін події: місцева влада/громада, бізнес (готелі, HoReCa, транспорт), організатори/мисті та самі туристі. - Опишіть інтереси та роль кожної групи.	2

	- Окресліть, який економічний або соціальний ефект отримав регіон від проведення цієї події. Форма звітності: Текстовий аналітичний звіт (1–2 сторінки), презентація Завдання 2. Розробка експрес-концепції креативної події (Event Brief) Зміст: Розробіть авторську концепцію нової креативної події для обраного міста або регіону України з метою подолання сезонності або привернення уваги до локальної спадщини. Структура концепції: 1. Назва, формат та основна ідея події (наприклад: *нічний арт-фестиваль на ревіталізованому заводі, гастрономічний ремісничий ярмарок, інтерактивний квест*). 2. Цільова аудиторія (портрет туриста). 3. Унікальна ціннісна пропозиція (чим подія відрізняється від інших). 4. Використання локальних ресурсів (як залучаються місцеві майстри, бізнес або культура). 5. Основні ризики події та шляхи їх нівелювання. Форма звітності: Концептуальний документ (Event Brief) на 2 сторінки, презентація (5–7 слайдів)	
Усього годин		**16**

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Тема 4. Багаторівнева система культурно-пізнавального та креативного туризму** Завдання: Розробка концепції культурного туристичного продукту Робота в групах Студенти об'єднуються в групи по 3–4 особи. Кожна група обирає віддалену або маловідому дестинацію України. 1. Аналіз ресурсів дестинації: - матеріальні ресурси: архітектурні пам'ятки, музеї, археологічні об'єкти, пам'ятники; - нематеріальні ресурси: традиції, ремесла, обряди, усні перекази, гастрономія, музика; - природні ресурси: ландшафт, парки, водні об'єкти, унікальні природні феномени; - людські ресурси: місцеві громади, гіди, митці, фахівці з культурної спадщини; - культурний ландшафт: взаємозв'язок культурних та природних елементів території. 2. Розробка туристичного продукту: - визначити тип продукту: тур маршрут, тематичний тур, фестиваль, інтерактивна експозиція; - описати ключові етапи реалізації продукту: підготовка ресурсів, маркетинг, залучення стейкхолдерів; - визначити цільову аудиторію туристів 3. Інтегрований підхід: - продемонструвати, як культурні, природні та людські ресурси будуть інтегровані в продукт; - вказати, як забезпечити сталий розвиток та збереження культурної спадщини. 4. Аналіз ризиків:	2

	- визначити потенційні ризики (економічні, соціальні, екологічні, культурні) - запропонувати стратегії мінімізації ризиків. Презентація результатів. Кожна група готує коротку презентацію (5–7 хв) та аналітичну записку (2–3 стор.), що включає: - опис обраної дестинації; - перелік ресурсів; - концепцію туристичного продукту; - аналіз ризиків; - інтегрований підхід до використання ресурсів.	
2.	**Тема 5. Ресурсний потенціал та практики споживання в креативно-туристичній сфері** 1. Ресурси для розробки продуктів культурного туризму - Активи культурної спадщини - Культурний туризм у віддалених дестинаціях - Культурні, природні та людські ресурси - Матеріальні ресурси - Нематеріальні ресурси - Культурний ландшафт - Людські ресурси - Інтегрований підхід до ревіталізації культурної спадщини - Ризики використання культурної спадщини для культурного туризму 2. Завдання: Історико-культурні заповідники України як «точки росту» проєктів культурного туризму Підготувати доповіді та презентації про історико-культурні заповідники різних типів в таких областях України: Київська, Вінницька, Волинська, Запорізька, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська (за вибором). Потрібно представити: - історичну довідку про заповідник (дата створення, головні об’єкти); - тип заповідника (історико-культурний, археологічний, архітектурний, меморіальний тощо); - туристичний потенціал: інфраструктура, кількість відвідувачів, роль у формуванні регіональної ідентичності; - приклади культурних заходів (фестивалі, реконструкції, виставки), які проводяться на базі заповідника; - проблеми збереження та розвитку (фінансування, екологічні ризики, вплив війни); Пропозиції щодо вдосконалення туристичного використання заповідника - біографічна складова: підготувати коротку довідку про видатну історичну або культурну постать, пов’язану з цим заповідником (наприклад, князь Володимир для «Стародавнього Києва», І. Рєпін для Чугуєва, Т. Шевченко для Канівського заповідника). Аналітичний блок: дати відповідь на питання: - Яким чином заповідники цієї області можна інтегрувати у міжнародні туристичні маршрути?	2

	- Чи можуть вони стати складовою культурної дипломатії України? Презентація результатів у групах із подальшим обговоренням і порівнянням потенціалу заповідників різних областей.	
3.	**Тема 5. Ресурсний потенціал та практики споживання в креативно-туристичній сфері** Робота зі звітом ЮНВТО «Туризм і нематеріальна культурна спадщина» 1. Класифікація прикладів нематеріальної культурної спадщини (НКС). Ознайомившись із текстом звіту UNWTO, розподіліть наведені у ньому приклади НКС за категоріями: • Ремесла та образотворче мистецтво • Гастрономія та кулінарія • Соціальні звичаї, обряди, святкові події • Музика та виконавське мистецтво • Усні традиції та вислови • Знання та практика щодо природи Обговоріть, яка з категорій має найбільший туристичний потенціал для вашої країни/регіону і чому. 2. Груповий аналіз кейсу. Оберіть один приклад із звіту (наприклад, кулінарний туризм у Перу або музичні фестивалі в Африці). Визначте: a) до якої категорії НКС належить кейс; b) які вигоди отримала місцева громада; c) які ризики (втрата автентичності, надмірна комерціалізація, вплив масового туризму) проявилися. 3. Проєкт «НКС-туристичний продукт». Розробіть концепцію туристичного продукту, базованого на одній із категорій НКС в Україні. Обов'язково вкажіть: • цільову аудиторію; • формат (тур, фестиваль, гастрономічний маршрут, майстер-клас тощо); • механізми збереження автентичності; • потенційних партнерів і стейкхолдерів; • можливості для сталого розвитку. 4. Презентація. Представте результати роботи груп (5–7 хвилин). Інші групи мають визначити, наскільки запропонований продукт: • автентичний, • життєздатний, • привабливий для туристів. 5. Рефлексія. Напишіть коротке есе (1 стор.) на тему: «Яка категорія нематеріальної культурної спадщини має найбільший потенціал для розвитку туризму в Україні та чому?».	2
4.	**Тема 8. Креативні кластери та розвиток туризму в дестинації** **Завдання:** Ревіталізація віддалених дестинацій через культурний туризм і кращі практики 1. Ознайомитися за навчальним матеріалом Ради Європи щодо ролі культурного туризму в ревіталізації територій 1. Переваги туризму 2. Регенерація міських і сільських територій 3. Партнерство зацікавлених сторін	2

	4. Заохочення взаємодії, мережевих зв'язків і соціальної згуртованості у вразливих групах 5. Соціальне підприємництво 6. Інтерпретація культурної спадщини 7. Кращі практики 2. Робота в групах. Створення кейсу «Ревіталізація дестинації». Розробити концепцію культурного туризму для віддаленого або депресивного регіону України: - Визначити ресурси регіону (культурні, природні, людські). - Вказати ключових стейкхолдерів та форми їхньої взаємодії. - Вибрати форму продукту (маршрут, фестиваль, культурний кластер). - Визначити механізми залучення туристів і соціальну вигоду для місцевої громади. - Вказати можливі ризики та способи їх мінімізації. 3. Презентація та обговорення кейсів - кожна група презентує проект - інші студенти і викладач оцінюють життєздатність, автентичність та соціальний ефект проекту.	
5.	**Тема 10. Стратегічні перспективи та інноваційний потенціал розвитку креативного туризму в Україні** Завдання: Розробка бізнес-моделі проєкту культурно-пізнавального туризму в регіоні. Робот з бізнес-моделлю Canvas: 1. Визначити базовий об'єкт культурного туризму (заповідник, музей, культурний маршрут, фестиваль). 2. Розробити бізнес-модель Canvas для обраного об'єкта: - Сегменти споживачів - Ціннісна пропозиція - Потоки доходів - Канали - Відносини зі споживачем - Ключові дії - Ключові ресурси - Структура витрат 3. Визначити, які ризики можуть виникнути (фінансові, організаційні, екологічні, соціальні), та запропонувати шляхи залучення інвестицій та партнерів (державний сектор, приватний бізнес, міжнародні програми). 4. Підготовка презентації з візуальним відображенням бізнес-моделі Canvas	2
Усього годин		**10**

5. Самостійна робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	**Тема 1. Вступ до креативної економіки та туризму: поняття, взаємозв'язок та глобальні тренди** 1. Підготовка до семінарського заняття 2. Вивчення базової літератури з креативної економіки 3. Опанування понять та складання експрес-глосарію: креативна економіка, креативні індустрії, креативний туризм, економіка вражень, креативний клас та ін. 4. Аналітичний кейс-стаді Суть завдання: Проаналізувати один успішний світовий або український приклад дестинації (міста, села, кластера, хабу), яка розвивається завдяки креативному туризму. Приклади для аналізу на вибір: *Промприлад.Реновація* (Івано-Франківськ), *Ревіталізація фабрики «Повидло»* (Львів), *Креативне місто ЮНЕСКО* (наприклад, гастрономічний Попаян або музичний Ліверпуль) **Формат звіту:** Есе або структурована презентація (до 5 слайдів), що містить: 1. Суть креативної ідеї дестинації 2. Хто є споживачем (цільова аудиторія) 3. Які економічні чи соціальні вигоди отримала місцева громада	6	5
2.	**Тема 2. Культура та креативність як рушійні сили сучасної економіки** Підготовка до написання есе на тему: «Культурний туризм як складова креативних індустрій» за наступним планом: 1. Що Ви знаєте про історико-культурний туризм? 2. Що Ви знаєте про всесвітню історико-культурну спадщину? Наведіть, якщо зможете, приклади успішного використання культури і об'єктів всесвітньої культурної спадщини в туризмі. 3. Які об'єкти культурної спадщини у м. Харкові чи Харківській області могли б стати маркерами туристичної привабливості регіону. Як це можна реалізувати на практиці?	7	10
3.	**Тема 3. Культурний туризм та креативні індустрії в туристичній галузі** Сектори креативних і культурних індустрій – потенціал для розвитку туризму. Формування системи знань про ключові сектори галузі культурних і креативних індустрій. Питання для обговорення: 1. Реклама. 2. Дизайн. 3. Архітектура. 4. Декоративне мистецтво і ремесла. 5. Мода. 6. Кіновиробництво. 7. Музика і звукозапис. 8. Виконавче мистецтво. 9. Телебачення. 10. Радіо 11. Інтернет. 12. Художнє мистецтво. 13. Література і видавнича справа. 14. Мультимедіа і комп'ютерні ігри. 15. Музеї та організації культури.	7	10
4.	**Тема 4. Багаторівнева система культурно-пізнавального та креативного туризму**	5	10

	Перегляд навчального відео Dr Hayley Stainton. The Rise of Cultural Tourism. За результатами перегляду дайте відповідь на запитання: 1. Як відео визначає культурний туризм? Які приклади наведені – наскільки вони включають елементи нематеріальної культурної спадщини? 2. Які причини зазначені у відео як ключові для зростання популярності культурного туризму? Чи всі вони актуальні для України? 3. Які ризики або негативні наслідки розвитку культурного туризму згадуються у відео? Як їх можна мінімізувати? 4. Які приклади культурно-туристичних дестинацій або проєктів вас особливо вразили? Чому? 5. Які технологічні чи інноваційні рішення відео пропонує для культурного туризму? Чи можна їх адаптувати для розвитку в українських регіонах? 6. Як можна залучити місцеві громади до проектів культурного туризму, щоб це було взаємовигідно і стійко? 7. Який баланс потрібно знайти між промоцією туристичного потенціалу і охороною культурної та історичної автентичності? 8. Як можуть політика та управління (державні чи регіональні установи) підтримувати розвиток культурного туризму на локальному рівні?		
5.	**Тема 5. Ресурсний потенціал та практики споживання в креативно-туристичній сфері** В межах теми ресурсна база культурного туризму охарактеризувати потенціал ресурсів історико-культурного туризму за видами: пам'ятки археології, пам'ятки історії, пам'ятки монументального мистецтва, пам'ятки архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва та ландшафтні, об'єкти культурної спадщини ЮНЕСКО.	7	12
6.	**Тема 6. Сегментація та видова різноманітність культурно-креативного туризму** 1. Специфіка та можливості використання пам'яток археології в культурно-пізнавальному туризмі. 2. Міжнародний досвід використання пам'яток археології в туристичній сфері. Користуючись інтерактивною картою світу проекту EXARC <http://openarchaeology.info/venues>, де позначені археологічні музеї просто неба, виберіть один з об'єктів та підготуйте доповідь. 3. Використання пам'яток археології в туристичній діяльності України 3.1. Використання пам'яток археології в туристичній діяльності Харківщини. ● Історико-археологічний музей заповідник «Верхній Салтів». Центр зеленого туризму та експериментальної археології «Воронья слободка» у с. Меліховка Нововодолазького району.	7	10
7.	**Тема 7. Формування та розвиток креативного середовища дестинацій** Самостійне вивчення літератури з теми курсу, підготовка ессе за обраною книгою:	6	12

	1. Джозеф Пайн, Джеймс Гілмор. Економіка вражень / Пер. З англ. – К.: Vivat, 2021. – 368 с. 2. Лендрі Ч. Креативне містотворення. Його сила і можливості / Ч. Лендрі / Пер. з англ. – Харків: Фоліо, 2020. – 252 с. 3. Флорида Р. К «Homo creativus». Як новий клас завойовує світ / Пер. с англ. – К.: Наш формат, 2018. – 432 с. 4. Howkins, John The Creative Economy: How People Make Money From Ideas. Penguin UK; 2nd edition, 2013 – 288 p.		
8.	**Тема 8. Кластерний підхід у розвитку креативних індустрій та туризму** Виконання практичного завдання «Ревіталізація віддалених дестинацій через культурний туризм і кращі практики»	9	12
9.	**Тема 9. Подієвий менеджмент як стратегічний інструмент креативного розвитку регіону** Огляд міжнародного досвіду (завдання на вибір) Зміст: Підготуйте короткий огляд світового досвіду проведення події, яка кардинально змінила економіку та імідж регіону (наприклад: *Зальцбурзький фестиваль в Австрії, фестиваль SXSW у США, Карнавал у Венеції тощо*). Акцент: Опишіть, як саме подія вплинула на розвиток креативних індустрій та туристичного сектору дестинації. Форма звітності: Коротке есе (до 2 сторінок). 2. Огляд українського досвіду - Файне Місто Тернопіль - Фестиваль документального кіно просто неба Lampa.doc - Фестиваль “Тарас Бульба” (м.Дубно) - Культурно-гастрономічний фестиваль “Опішня СливаФест” - Київ-етно-мюзік-фест “Віртуози Фолку” - Київ Клезмер Фест - Фестиваль “Арт в катакомбах” - Фестиваль української середньовічної культури “Ту Стань!” - Фестиваль бойківської культури “БойЄ” - Фестиваль “Бобрицький ярмарок”, Київська обл. та ін.	5	12
10.	**Тема 10. Стратегічні перспективи та інноваційний потенціал розвитку креативного туризму в Україні** Виконання практичного завдання «Розробка бізнес-моделі проєкту культурно-пізнавального туризму в регіоні»	9	15
	Разом	**68**	**108**

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи навчання

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов’язаної, цілеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв’язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів.

Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

7.1. Словесні методи навчання:

- лекція;
- бесіда;
- розповідь;
- пояснення.

7.2. Наочні методи навчання:

- ілюстрація;
- демонстрація.

7.3. Практичні методи навчання:

- метод робіт з письмовими джерелами;
- метод робіт з аудіо/ відеоматеріалами;
- практичні заняття.

8. Методи контролю

Поточний контроль (засвоєння тем розділів) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (усні відповіді, доповіді, групова дискусія,);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки індивідуальних завдань в ході самостійної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування, написання есе);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні, прогностичні та інші задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;
- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати кейсові проблемні завдання із розподілом ролей в командах;
- контроль та оцінювання виконання індивідуальної семестрової роботи.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у вигляді тестового екзамену дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Креативна економіка та туризм». Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння всіх тем дисципліни.

Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 40 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота										Разом	Іспит	Сума
Розділ 1				Розділ 2								
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10			
5	5	5	5, 4	4,4	5	5	5,4	5	4			
Семінар	Семінар	Семінар	Семінар, практичне заняття	Практичне заняття	Семінар	Семінар	Семінар, практичне заняття	Семінар	Практична заняття	60	40	100

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль – 60 балів.

З них:

- активна робота на семінарських заняттях – 50 балів;
- самостійна робота – 10 балів.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання (есе, презентація, виступ з доповіддю)	Критерії оцінювання

5-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
3	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
2	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0,5	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Доповнення виступу:

1 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

0,5 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

0,5 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Можливості неформальної освіти

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем сучасних міжнародних відносин (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем сучасних міжнародних відносин (підготовка наукової статті, тез доповідей та ін., що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Бали за додаткові активності узгоджуються з викладачем.

Критерії оцінювання самостійної роботи з дисципліни «Креативна економіка та туризм»

- оформлення роботи 2 бали;
- повнота викладеної інформації 6 балів;
- захист роботи 2 бали.

Умови допуску студента до підсумкового семестрового контролю (екзамену): виконання самостійної роботи, підготовка доповідей та робота на семінарських заняттях за результатами яких він набрав не менше 30 балів.

Підсумковий контроль 40 балів: 40 тестових запитань.

За підсумками поточного і підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для одержання екзамену, становить 50 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за чотирьохрівневою шкалою оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

10. Рекомендована література

Базова література

1. Галасюк В., Гужва І., Іванов Є., Митник О. Креативна економіка: нова економічна епоха XXI ст. URL: https://creativeeconomy.center/wp-content/uploads/2021/12/2_5332503104040474153.pdf
2. Джозеф Пайн, Джеймс Гілмор. Економіка вражень / Пер. З англ. – К.: Vivat, 2021. – 368 с.
3. Економічна привабливість української культури : аналітична доповідь. Київ : ФОП Лопатіна О. О., 2019. 112 с. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Special_research/2019_UCF_report_full.pdf
4. Кузьмін О.Є. Креативний менеджмент: навч. посібник / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь, І.В. Литвин, Д.К. Зінкевич. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 124 с.
5. Лендрі Ч. Креативне містотворення. Його сила і можливості / Ч. Лендрі / Пер. з англ. – Харків: Фоліо, 2020. – 252 с.
6. Свінцицька О.М., Ткачук В.О. Креативна економіка та креативні індустрії : навч. посібн. [Електронне видання]. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 218 с. URL: https://www.litmir.me/bd/?b=689728&p=1
7. Флорида Р. К «Homo creativus». Як новий клас завойовує світ / Пер. с англ. – К.: Наш формат, 2018. – 432 с.
8. Almeida, C.R. de (ed.) (2022) *Handbook of research on cultural tourism and sustainability*. Hershey, Pennsylvania: Business Science Reference. Available at: https://doi.org/10.4018/978-1-7998-9217-5.
9. Borowiecki, K. J., Fresa, A., & Martín Civantos, J. M. (Eds.). (2025). Innovative cultural tourism in European peripheries (1st ed.). Routledge.
10. Cantoni, L., Stefanovic, I., Ventura, G. (2025) *Fashion and Cultural Tourism: Connecting Creators, Businesses and Destinations* / World Tourism Organization & Università della Svizzera italiana. – Madrid: UN Tourism, 84 p.
11. Howkins, John The Creative Economy: *How People Make Money From Ideas*. Penguin UK; 2nd edition, 2013 – 288 p.
12. Matteucci, Xavier and Moretti, Simone. *The Future of Cultural Tourism*, Bristol, Blue Ridge Summit: Channel View Publications, 2025.
13. Mc Kercher, B and Cros, H (2002) *Cultural tourism: the partnership. between tourism and cultural heritage management*. New York: Haworth Hospitality Press.
14. Richards, G. (2003) What is Cultural Tourism? In van Maaren, A. (ed) *Erfgoed voor Toerisme*. Nationaal Contact Monumenten.
15. Richards, G. (2021) *Rethinking cultural tourism*. Northampton: Edward Elgar Publishing.
16. Smith, Melanie; Richards, Greg (eds.). *Routledge Handbook of Cultural Tourism*. Paperback. Routledge, 2017.

17. Timothy, Dallen J. *Cultural Heritage and Tourism: An Introduction* / 2nd ed. — Channel View Publications : The Limited, 2020. – 576 p.
18. Trono, A., & Moira, P. (Eds.). (2026). Cultural heritage tourism and circular economy: Enhancing identity, visibility and sustainability (1st ed.). Springer Nature Switzerland.
19. Valiati, L. (2026). Creative Industries Development Policy: Critical, Global and Institutional Perspectives (1st ed.). Routledge.

Допоміжна література

20. Туризм та публічна дипломатія : монографія / за заг. ред. А. Ю. Парфіненка. Суми : Університетська книга, 2026. 396 с.
21. Гордін В. Е. Культурний туризм як стратегія розвитку міста : пошук компромісів між інтересами місцевого населення і туристів. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://infotour.in.ua/statti_tourism/gordin.htm.
22. Парфіненко А. Ю. Territoria туризму: час «культурних подорожей» // UNIVERSITATES: Наука и просвещение. – 2012. - №2. – С. 4-13.
23. Парфіненко А. Ю. Культура як джерело конкурентних переваг та складова туристичного іміджу регіону // Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку: Монографія / Під ред. проф. В. В. Александрова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – С. 88-105.
24. Парфіненко А. Ю. Культурний туризм як чинник соціально-економічного розвитку територій / А. Ю. Парфіненко // Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Випуск 43. Ч. 1. - С. 233–242.
25. Парфіненко А. Ю. Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста / Парфіненко А. Ю. // Географія та туризм. Вип. 34. – К., 2015. – С. 144.-154.
26. Парфіненко А. Ю. Розвиток «економіки ексклюзивності» як пріоритетний напрямок забезпечення конкурентоспроможності туристичної сфери України / Парфіненко А.Ю. // Географія. Країнознавство. Туризм. Вип.14. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2011. – С. 8-13.
27. Парфіненко А. Ю. Розвиток туризму як чинник капіталізації культурної спадщини регіону / Парфіненко А. Ю. // Традиційна культура в умовах глобалізації: регіональні особливості та розвиток туризму" (Харків, 24 травня, 2013 р.). - С. 75-80.
28. Парфіненко А. Ю., Гербіш А. П. Культурний туризм як чинник капіталізації культурної спадщини території / Парфіненко А. Ю., Гербіш А. П. // Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (9 листопада 2012 року). - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна. – С. 73-76. 2012. – С. 73-76.

29. Парфіненко А.Ю. Туристська привабливість культури / Парфіненко А.Ю. // Краєзнавство. Географія. Туризм. - №8(685). – Лютий, 2011. – К.: Шкільний світ. – С. 4-6.
30. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні. Географія пам'яток фортифікаційного зодчества та перспективи їх туристичного відродження : навч. посіб. – К. :Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Флорида, Р. *Розвиток урбанізму і креативних міст. Інклюзивна складова. Поєднання освіти, культури, мистецтва і бізнесу* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=JFq-a3cl9GE.
2. Хокінс, Д. *«Креативна економіка»: викладення власного розуміння виникнення потреби у розвитку креативності людини та креативної економіки* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=rCqhnIpQ_Xw.
3. *Creative Industries Economic Estimates: Statistical Release* – Department for Culture, Media and Sport of the UK, January 2015.
4. *The Economic Contribution of the Creative Industries to EU GDP and Employment* – Tera Consultant, September 2014.
5. *Building a Creative Nation: Evidence Review* – Creative & Cultural Skills, 2014.
6. *Creating Growth. Measuring Cultural and Creative Markets in the EU* – GECAS, December 2014.
7. *Tourism and the Creative Economy*, OECD Studies on Tourism. – OECD Publishing, 2014.
8. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua.
9. *United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unctad.org.
10. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.unesco.org/en.
11. *World Tourism Organization (UNWTO)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.unwto.org.
12. *Державна служба статистики України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (воєнний стан, карантинні обмеження)

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за

змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з забороною відвідування ЗВО здобувачам надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Креативна економіка та туризм», режим доступу: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5902